

ÉRTÉKEK ÉS VÁLASZTÁSOK

Építész: Vékony Péter

EZ A DÉL-BUDAI HÁZ EGY KÜLÖNÖS BARÁTSÁG TÖRTÉNETE IS. KORÁBBAN MÁR ÉPÍTETTÜNK EGYÜTT AZ ÉPÍTETŐ SZÜLŐHELYÉN, AZ EGY ÖRÖMTELI ÉS KÖNNYED ÉPÍTKEZÉS VOLT. MEGBÍZÓM JÓ HUMORÚ, ÉRTELMEZŐ ÉS KÍVÁNCSI EMBER. KIVÁLÓAN TÁRSALOG, FEGYELMEZETT, IGÉNYES ÉS KÖVETKEZETES.

Szöveg: Vékony Péter ✎ Fotó: Maklár Zoltán

A kert felé forduló tömeg impozáns, de visszafogott mind tömegében, mind anyaghasználatában.

Ez a ház egy vállalkható, mindkét fél által engedelményekkel járó megegyezés születt. A megrendelő – nem megszokott módon – már a telek megvásárlása előtt kikergette a véleményemet, ahogy én is megkérdeztem őt:

- Tényleg ezt szeretnéd?
- Ez van – válaszolta és ennyiben maradtunk.

A megvásárolt építési telek egy lakópark területén fekszik, mégis másfajta, a városi léttől élhetőbb környezettel. Ha félretesszük az előítéleteinket az ilyen és hasonló „telepekkel” szemben, és végigkísérjük a szándéktól a megvalósulásig a létrejöttüket, érdekes tapasztalatokat szerezhetünk.

A tanulmányozás során a sok közös vonás között talán a legfeltűnőbb törekvés a szomszédoktól elkülönülés és a korábbinál jobb életminőség elérésének heves vágya.

A terasz és a lakóterek kapcsolata intenzív és természetes, így a lakók szinte egy nyaralóban érezhetik magukat egész évben.

A fürdőszobához tartozó kerti tér kellően intim, így nem kell félni az idegenek betekintésétől.

Érdekes és mindig változó az árnyékoló által befolyásolt fény-árnyék hatás a nappaliban.

Ezek a parkok olyan gyorsan jönnek létre, hogy a településekre jellemző alapvető „kötőanyag” szerepét átveszik a kifelé viselkedés különös megnyilvánulásai. A nagyobb gondot azonban az ellátatlanság és a kiürülés veszélye jelenti. A vásárlói igények azonnali kielégítése közben a már eladott lakóparkok magukra maradnak problémáikkal. Ma sok szélsőséges vélemény hangzik el pro és kontra a különféle lakókörnyezetekkel kapcsolatban.

A külvilág változásai a klímaváltozáshoz és a válsághoz hasonlóan túl gyorsan zajlanak. Az emberek döntései és a „helykeresés” ennek a jegyében zajlik. Nincs elég idő a tudatos alkalmazkodáshoz.

„Az a baj...” – idézhetnénk egy találó rigmust. Az elégedetlenség igazi oka az, hogy kevesen tudják irányítani az életüket. Emberfeletti fantázia és szervezőerő kell egy tartalmas élet felépítéséhez egy alkalmatlan közegben.

A nappaliból felfelé vezető egykarú lépcső része az összetett és mozgalmas lakótérnek.

A nappali, a konyha és az étkező intenzív térkapcsolata helyet ad valamennyi közös funkciónak.

A lakóparkokba való kimenekülés különös módon nem enyhíti, hanem inkább feszíti a problémákat. A munkahelyek távol-sága, az infrastruktúra hiánya új életformákat hoz létre és ebben nincs igazi gyakorlatunk. Annyi azonban biztos, máshol se sokkal jobb.

Az Amerikai Egyesült Államokban az édesanyák (SUV babies) szinte reggeltől estig fuvarozzák gyermekeiket és saját magukat az otthon, az iskola és a bevásárlóközpontok között, amíg apu dolgozik valahol a városban. A tartalmatlanul eltöltött órák unalma és értelmetlensége ott is költéses szórakozás.

Nálunk a közlekedés szervezatlensége még plusz terhet pakol a lakók vállára.

Milyen házat tervezzen egy építész egy „lakóparkba”, amikor maga a szó önmagában is zavaró. Sokat beszélgettünk erről, mielőtt megterveztem a házat.

Megállapodtunk abban, hogy ez az épület csak a lakóiról szólhat és semmi másról. Ez egyszerű formálást, sallangmentességet, alacsony bekerülési költséget és könnyű fenntarthatóságot jelentett.

Az épület ezeknek a szempontoknak a figyelembevételével készült úgy, hogy az az életforma, amit lakói élnek, visszatükröződjön a terekben. A helyiségkapcsolatok ésszerűek és nem csak a falakkal lehatárolt terekre vonatkoznak.

A külső tervezésekor törekedtünk arra, hogy se a szomszédok házai, se az épületünk ne „lépjenek be” egymás „aurájába”. Átmeneti tereket hoztunk létre a hatékonyság érdekében, de nem tettük végletesen zárttá és elutasítóvá az épületet.

A nyílászárók elhelyezése és arányai éppen olyan fontossá váltak, mint az anyagok használata.

A fürdőszoba kádja szinte egy szintben van a kert nyúlványával, így szokatlan a fürdés közbeni térélmény.

Az előtér szolid, praktikus és tágas. A bútor harmonizál az egyedi bejárati ajtóval és a bevilágító mezővel.

A hálószobából közvetlen kilátás nyílik a kertre, mert az ablakpárkány a szokásosnál jóval alacsonyabb.

A belső terekben megférnek a vakolatlan betonfödém, az egykarú lépcső és a felső, önálló lakrész direkt összefüggései. Az épület külső megjelenését a kötelezően előírt magastető jelentősen befolyásolta.

A kivitelezést az építtető személyesen szervezte és irányította. A kiviteli tervektől egy „grammnyit” sem tértek el, és az egész építkezés gyorsan, problémamentesen zajlott.

Nem volt nyüglődés a mesterekkel, pedig a szigorú költségkeret miatt az épület az átlagosnál jóval kevesebb pénzből készült el. Az építők a legjobb értelemben vett hiú, felkészült, nagyszerű emberek voltak.

Ma Magyarországon tervezni, építeni elmentmondásos és olykor majdnem lehetetlen feladat. A valódi szépségek csak akkor jelentkeznek, ha a játszmák és az érdekek helyett az értékek kerülnek előtérbe. ■

Építész:
VÉKONY PÉTER
Nirmana Építésziroda Kft.
 1065 Budapest, VI.
 Bajcsy-Zsilinszky út 61.
 Tel./fax: 373-0554
 Tel.: 373-0555, (30) 618-6164
 Internet: www.nirmana.hu
 E-mail: nirmana@nirmana.hu

Tetőszerkezet, tetőfedés:
HAU JÁNOS
 2085 Pilisvörösvár, Lőcsei u. 40.
 Tel./fax: (26) 332-744, tel.: (30) 959-3503
 E-mail: haujanos@t-online.hu

Külső nyílászáró:
BUKLIN KFT.
 Tel.: 430-1927, 387-6087
 Fax: 388-1550
 Internet: www.buklin.hu
 E-mail: info@buklin.hu

Hörmann garázkapu:
STADTMÜLLER KAPUTECHNIKA KFT.
 2085 Pilisvörösvár, Budai út 7105. hrsz.
 Tel./fax: (26) 332-362
 Tel.: (20) 988-8686, (30) 983-1431
 Internet: www.stadtmuller.hu
 E-mail: garazskapu@stadtmuller.hu

Beltéri ajtó:
TRÍÓ KFT.
 1061 Budapest, VI., Király u. 106.
 Tel.: 321-3428, 413-6153
 Tel./fax: 342-9843
 9200 Mosonmagyaróvár
 Szent István kir. u. 80.
 Tel.: (96) 577-330
 Fax: (96) 219-092
 Internet: www.trioajto.hu
 E-mail: centrum@trioajto.hu

Kerti bútor:
STELLA CERAMIA
 1065 Budapest, VI., Lázár u. 1.
 Tel./fax: 269-3030
 Internet: www.stellaceramia.hu

Faszobor:
HUGYECSEK BALÁZS
képzőművész
 Tel.: (20) 569-1427
 E-mail: weabali@citromail.hu

Padlóburkoló lap:
OKAPI PANNÓNIA KFT.
 2011 Budakalász, József Attila u. 75.
 Tel.: (26) 540-643, tel./fax: (26) 540-642
 Internet: www.okapi.hu
 E-mail: okapi@okapiannonia.t-online.hu

Szaniter, kád, csaptelep:
MART KFT.
 2120 Dunakeszi, Székesdűlő-Házgyár
 Tel.: (27) 546-230
 4400 Nyíregyháza, Debreceni út 138.
 Tel.: (42) 596-755
 7622 Pécs, Verseny u. 23.
 Tel.: (72) 216-286
 Internet: www.mart.hu